

POROČILO O IZVEDENIH AKTIVNOSTIH

pri izvajanju EKodneva – 11. april 2015

šolsko leto 2014/2015

Kampanja Pozor(!)ni za okolje

Ime in priimek EKOninj in učitelja mentorja/izvajalca:

- ALEŠ LUKMAN , 3. a razred, e- pošta: ales.lukman97@gmail.com, tel: 041 867 591
- MOJCA MEŠKO, 2. a razred, e-pošta: mojca.smesko@gmail.com, tel: 031 202 074
- NUŠA IVANUŠA, 2. a razred, e-pošta: nusa.ivanusa19@gmail.com, tel: 041 890 874
- EVA MUNDA, 1. a razred, e-pošta: eva.munda333@gmail.com, tel: 031 202 377
- TINA RIZMAN HERGA, 1. a razred, e-pošta: tina.herga@gmail.com, tel: 031 286 667
- mentorica: VESNA PINTARIČ, prof. biologije, e-pošta: vesna.pintaric@guest.arnes.si, tel: 041 279 628

Poimenovanje dejavnosti: Sodelovanje v partnerstvu v kampanji Pozor(!)ni za okolje, katere nosilec je družba Goodyear Dunlop Sava Tires, proizvodnja pnevmatik d.o.o. Kampanja je sooblikovana s partnerji, združenimi na pobudo družbe **Goodyear Dunlop Sava Tires**, z namenom osveščanja mladih o odgovornem ravnanju z okoljem.

Načrtovano s podpisom EKOobljube v nameri o sodelovanju v projektu:

EKOninje smo obljubili, da bomo s svojimi vsakodnevnimi dejanji prispevali k zmanjšanju ogljičnega odtisa. S svojim zgledom želimo krepiti zavedanje o pomembnosti skrbi za okolje ter vzpodbuditi k naprednemu razmišljanju za ohranitev naravnih danosti.

Načrtovani datum izvedbe:

- cilje, ki jih bomo izvajali v sklopu EKodneva, smo si zastavili v mesecu februarju in marcu,
- organizacija EKodneva – 11. 4. 2015 (sobota).

Čas izvajanja dejavnosti oz. datum izvedbe: 11. 4. 2015 (delovna sobota), nadomeščanje 2. januarja 2015.

Kraj izvajanja dejavnosti: Gimnazija Ormož in lokalno okolje.

Sodelujoči dijaki (skupno število): 120 dijakov (1., 2., 3., 4. letnik gimnazija in 1. letnik predšolska vzgoja).

Ostali sodelujoči (skupno število): 19 profesorjev, tehnično osebje (3 čistilke + hišnik).

Cilji, ki smo si jih zadali in jih dosegli:

- **osveščanje** dijakov in vseh zaposlenih v Gimnaziji Ormož o pomembnosti izvajanja aktivnosti, ki bodo znižale ogljični odtis v šoli. Za izvedbo različnih ukrepov - tudi izven šolskega prostora - smo izvajali aktivnosti, ki so znižale ogljični odtis in promovirali naše aktivnosti tudi v širšem lokalnem okolju.
- **sodelovanje** s Komunalnim podjetjem Ormož in z organizacijami v lokalnem okoljem. Sodelovali smo z Mladinskim centrom Ormož, kjer mladi vseh starosti in nazorov ustvarjajo in razvijajo najrazličnejše klubske aktivnosti in ponujajo možnosti preventivnega delovanja, neformalnega izobraževanja in usposabljanja mladih na lokalni ravni, s Klubom ormoških študentov "KOŠ", ki je prostovoljna organizacija, ki deluje v regiji 02 na področju občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž, z varovanci Varstveno delovnega centra Ormož ter z lokalnimi ribiči.
- **organiziranje** predavanj na temo varovanja okolja in prikaz primerov dobre prakse institucij v lokalnem okolju. Predavanje g. Ludvika Hriberška z naslovom »Ogrevanje stavb in vpliv na ogljični odtis« je bilo namenjeno vsem dijakom, profesorjem in staršem.
- **priprava in izvedba EKOdneva** v Gimnaziji Ormož, ki je bil namenjen dijakom, zaposlenim v gimnaziji ter lokalni skupnosti, v kateri šola deluje.
- **izvedba** kratkih skupinskih ekskurzij na kemični pogon – s kolesi na bližnje kmetije in spoznavanje njihovega vpliva na ogljični odtis.

Opis, predstavitev dejavnosti, vsebine, rezultati:

- Začeli smo z »Dnevom za spremembe«, ki je bil izveden 27. 3. 2015 na pobudo Mladinskega centra Ormož, Kluba študentov Ormož in Varstveno delovnega centra Ormož. Skupaj z dijaki 1. a razreda smo se aktivno vključili v akcijo izdelave klopi in košev, ki bodo postavljeni na sprehajalni poti okrog ormoškega jezera na nabrežju reke Drave. S tem dejanjem smo in bomo zagotovo vplivali na zmanjšanje ekološkega odtisa. Nadaljevanje akcije je bilo že takrat planirano 11. 4. 2015 v okviru izvedbe EKOdneva v naši šoli.
- Delovno soboto (nadomeščanje prostega dneva, 2. januarja) smo izkoristili za izvajanje pouka in aktivnosti na drugačen, poseben način. Potrudili smo se, da smo na EKOdan z dejanji zmanjšali »ogljčni odtis« v šoli. Predvsem nas je zanimalo, kako lahko dijaki in profesorji sami pripomoremo k znižanju količine CO₂ v ozračje, ker smo - Pozor(!)ni za okolje.
 - To jutro je bil prihod v šolo drugačen. Ob vhodu v šolo je bila parkirana množica koles dijakov, ki so se pripeljali iz bližje (pa tudi precej oddaljene) okolice Ormoža. Ostali so se pripeljali z javnim prevozom, z avtobusi in vlakom.
 - Zbrali smo se ob 7. 55 uri v avli šole, kjer so dijaki dobili kratka navodila in shranili svoje mobitele. Vsak razrednik je v svojem razredu preverili, če je kdo izmed dijakov kakšen mobilni telefon prethotopil kljub dogovoru in ga shranil do konca dneva v za to predvidene škatle v tajništvo šole. Dijaki so se dogovora držali, mobiteli so ostali ugasnjeni in shranjeni doma. Za spremembo so dijaki s seboj prinesli družabne igre: človek ne jezi se, karte, šah ...

- Ure pouka so bile skrajšane na 40 min in so se izvajale brez uporabe elektrike. Nismo prižgali luči, računalnikov, projektorjev, interaktivnih tabel ... Pouk je potekal kot v starih časih. Profesorji so uporabljali zeleno tablo, navadno kreda, table so brisali z gobami, uporabljali so učbenik, brez tiskanih delovnih listov. Klima v razredu je bila bolj sproščena, manjkala je uvodna nervoza, v smislu: uf, kako je ta računalnik počasen, spet je nekaj »zaštekalo«. Okna učilnic so bila odprta na stežaj, svetlobe je bilo dovolj, saj je bil lep sončen dan. Nekateri profesorji so se odločili, da bodo pouk izvedli zunaj, na soncu in svežem zraku.
- Vmesni odmori so trajali 10 min. Dijaki so ta čas izkoristili za druženje, igranje iger, smeh, gledali so se v oči in se pogovarjali. Resnično je po hodnikih vejal drugačen občutek, drugačen kot takrat, ko so dijak sicer zbrani v skupinah, ampak vsak gleda v svoj mobilni telefon, brez socialnih stikov.
- Po štirih urah skrajšanega pouka smo imeli brezmesno malico – velik krožnik špagetov z omako in zelenjavo. Tudi brezmesni jedilnik smo prilagodili, da bi zmanjšali izpust CO₂ v ozračje.
- Aktivnosti smo nadaljevali po pripravljenem urniku:
 - **ODHOD s kolesi:**
 - 1. EKOkmetija »Botanik« – Iztok Luskovič**
15 dijakov (3. a (12 dijakov) + 1. a (3 dijaki)) + 2 profesorja spremljevalca
 - 2. Kmetija z intenzivno pridelavo, Farma Serec v Pušencih**
15 dijakov (2. a (12 dijakov) + 1. a (2 dijaka)) + profesor spremljevalec
Upoštevali smo pravila varne vožnje. Dijaki so pripravili kratka poročila o tem, kako različne kmetije vplivajo na izpust toplogrednih plinov in ogljični odtis in vtise med seboj primerjali.
 - **ODHOD peš:** Nasip okrog ormoškega jezera na nabrežje reke Drave
16 dijakov 1. a + 2 profesorici spremljevalki
Dijaki so se priključili MCO, KOŠ, VDC in so pomagali pri urejanju pešpoti (čistilna akcija) in postavljanju klopi in košev za sprehajalce.
 - **PREDAVANJE v jedilnici:** »Ogrevanje stavb in vpliv na ogljični odtis« - g. Ludvik Hriberšek, univ. dipl. inž., energetski svetovalec iz Komunalnega podjetja Ormož.
Dijaki so z zanimanjem poslušali predavanje o varčni rabi energije, pretirani rabi fosilnih goriv kot enem najdražjih načinov ogrevanja, o alternativah in uporabi zelene energije. Poudarek je bil na tem, kako izpusti ogljikovega dioksida in drugih toplogrednih plinov vplivajo na človeka, živa bitja in živo naravo; kaj se bo zgodilo z Zemljo, če bomo nadaljevali s takšnim izkoriščanjem fosilnih goriv; kaj lahko naredi posameznik, da zmanjša ogljični odtis, kopičenje odpadkov in potrošnjo fosilnih goriv.
 - **UREJANJE ZELIŠČNEGA VRTA IN SAJENJE SADIK**
10 dijakov (vozi zemljo in ureja 2 gredici),
10 dijakov (planira zasaditev in sadi zelišča),
15 dijakov učilnici izdeluje lončene tablice z napisi zelišč (*Binarna nomenklatura*),
5 dijakinj v šolski kuhinji kuha čaj iz zelišč in postreže topli napitek.
Delo dijakov so nadzirali in jim z nasveti pomagali profesorji, hišnik in čistilka.
Humusno zemljo za sajenje sadik nam je doniralo Komunalno podjetje

Ormož, nekaj zemlje smo uporabili iz lastnega kompostnika. Rastline zelišč smo dobili iz kmetije s ekocertifikatom, kmetije »Botanik«, nekaj rastlinic so prinesli profesorji in dijaki.

- Prilagam kratka poročila dijakov o doživljanju EKO dneva Gimnazije Ormož:

Poročilo EKO dneva (11. 4. 2015) – Urejanje šolskega vrta

V soboto, 11. 4. 2015, so bile postelje dijakov Gimnazije Ormož prazne. Ta sončni dan smo izkoristili in ga izvedli kot »Eko dan«. Zbrali smo se v avli gimnazije in nestrpno pričakovali navodila profesorice Vesne Pintarić. Na mizah in klopih smo zagledali veliko različnih družabnih iger. Le kaj bomo počeli? Na ta dan smo želeli čim manj onesnaževati okolje z ogljikovim dioksidom, zato smo pobrali vse mobilne telefone in jih shranili v škatlo. Zares se je bilo težko ločiti od njih. Med odmori, ki so bili daljši kot ponavadi (10 minut), smo zato pozabili na naše telefone in se raje posvetili svojim sošolcem in sošolkam ter igrali različne družabne igre ali pa se enostavno pogovarjali, družili in izvedeli veliko novega. Profesorica Vesna se je potrudila in na ta dan organizirala veliko dejavnosti. Ker pa smo ta dan vseeno morali nadomestiti nekaj ur (zaradi prostega 2. januarja), je do 11. ure za nekatere potekal pouk. Ampak to ni bil navaden pouk. Profesorji niso smeli uporabljati nobene tehnologije in električne energije. To za naše profesorje ni bil problem, saj se znajdejo v vsaki situaciji. Ena skupina dijakov se je odpravila na nabrežje reke Drave in skupaj z Mladinskim centrom Ormož, s Klubom ormoških študentov in z ribiči so izvedli čistilno akcijo, postavljali klopi in koše za sprehajalce. Druga skupina dijakov je šla na EKO kmetijo »Botanik« Iztoka Luskoviča, kjer so okopavali njivo z zelišči. Tretja skupina dijakov se je odpravila na kmetijo z intenzivno pridelavo v Pušence. Četrta skupina je bila zadolžena za sajenje zelišč na šolskem vrtu. Vsi smo bili torej vneto zaposleni. Kaj pa 4. letniki? Oni so se pridno učili za maturo in tu in tam pokukali, kaj ustvarjamo in rajši pomagali. Ampak to še ni vse. Po malici nas je obiskal g. Hriberšek in nam predaval o onesnaževanju okolja z ogljikovim dioksidom.

Predavanje g. Hriberška o onesnaževanju okolja z ogljikovim dioksidom nam je dalo misliti in takoj po njegovem predavanju smo se odpravili saditi zelišča na naš gimnazijski vrt. Ko smo videli njegovo stanje, smo takoj poprijeli za lopate in nanosili zemljo. Bili smo pravi vrtnarji. Delo je bilo organizirano kot na gradbišču: dve samokolnici, s katerima smo vozili zemljo in veliko delavcev z lopatami. V veliko pomoč so nam bili profesorji in profesorice, ki imajo z urejanjem vrta več izkušenj in so nam svetovali, kako bi ga najhitreje uredili. Vso opremo je priskrbelo Komunalno podjetje Ormož, za kar se mu iskreno zahvaljujemo. Po pol ure trdega dela nas je presenetil prihod avta, ki ga niti nismo slišali. Vsi smo začudeno pogledali. Ko smo videli napis na avtu: *100 % električen*, smo takoj vedeli, za kaj gre. G. Hriberšek je na ogled pripeljal električni avto. Dijaki in profesorji smo od navdušenja spustili lopate in samokolnice ter stekli pogledat avto. Nekateri so opravili tudi poskusno speljevanje avtomobila. Ravnateljica in nekaj dijakov je imelo čast, da so se z njim popeljali po Hardeku. Nato smo se vrtnarji odpravili dokončat svoje delo. Kmalu je bil naš vrt pripravljen na sajenje zelišč. Dijaki smo z veseljem posadili vsa zelišča, ki so jih prispevali g. Iztok Luskovič (Botanik), profesorji in ravnateljica s svojih domačih vrtov. Na koncu smo jih pridno zalili, z upanjem, da čim prej zrastejo in porabijo čim več ogljikovega dioksida in proizvedejo stranski produkt – kisik.

Natalija

EKO dan – obisk kmetije Serec

V soboto 11. aprila, ko je na naši šoli potekal EKO dan, se je nekaj dijakov drugega letnika odpeljalo na kmetijo Serec v Pušence. Tja smo se seveda odpeljali na ekološki način, torej s kolesi. Iz Ormoža je bilo do Pušenc potrebno prekolesariti okrog tri kilometre. Pri vožnji s kolesi smo veliko bolj uživali, kot bi uživali v vožnji z avtobusom. Med potjo smo opazovali okolico, razmišljali o tem, kako bi zmanjšali ekološki odtis in se pri tem zelo zabavali.

Ko smo prispeli na kmetijo, nas je tam sprejela Urška Serec, ki nam je pokazala na novo zgrajeni hlev, ki je opremljen z napredno mehanizacijo. Prav zaradi vse mehanizacije smo si namreč izbrali prav kmetijo Serec. Želeli smo se namreč poučiti o delu na kmetiji z intenzivno pridelavo, da bi lahko to primerjali z ekološko pridelavo, o kateri se je poučila druga skupina.

Kmetija Serec je izredno mehanizirana kmetija. Večino dela opravijo stroji. Na kmetiji imajo 100 glav govedi, ki ga nahranijo s pridelkom, ki ga pridelajo na 50 hektarjih zemlje. Od te zemlje je v njihovi lasti le polovica, ostala zemljo imajo v najemu. Na obdelovalnih površinah večinoma pridelujejo koruzo in travo, ki ju uporabljajo za krmljenje živali. Vso delo na njivah poteka, tako kot tudi v hlevu, strojno.

Poučili smo se torej o intenzivni pridelavi. Opazili smo dobre in slabe stvari. Vsi se namreč zavedamo, da večino mesa, ki ga kupimo v trgovini, pride prav iz takih kmetij in so zato v neki meri potrebne, saj prehranjujejo množico ljudi. Zavedamo pa se tudi, da z vsemi stroji, ki jih uporabljajo, in škropivi, ki so potrebna za boljši pridelek, močno škodujejo okolju.

Nuša

Poročilo z Eko kmetije Luskovič

Skupina štirinajstih dijakov se je v spremstvu dveh profesorov s kolesi odpravila proti EKO kmetiji v neokrnjeni naravi »Botanik«, v lasti lokalnega pridelovalca zelišč, Iztoka Luskoviča.

Po prevoženih petih kilometrih, smo kolesa pustili ob ribniku in se vzpeli nekaj metrov višje na njivo, polno zelišč. Tam sta nas pričakala Iztok in njegova mama, ki sta že začela z okopavanjem zelišč, posajenih na njivi. Preden smo v roke vzeli motike in začeli z okopavanjem nam je Iztok postregel s svojim domačim zeliščnim čajem. Delo se torej ni začelo preveč naporno, saj smo se okrepčali v senci in se posladkali z domačimi, sveže pečenimi »buhteljni«. Po začetnem okrepčilu smo morali okopati timijan in meto. Ostala zelišča še namreč niso nared za okopavanje. Kljub temu da so nekateri prvič v življenju držali v rokah motiko, smo se z izzivom pogumno soočili in se spoprijeli s plevelom. Uspešno! Uspelo nam je opleti in okopati celotno površino, ki je bila namenjena okopavanju, brez mehanizacije in izpustov CO₂ v ozračje. Iztoku smo priskočili na pomoč tudi pri odnašanju odstranjenega plevela z njive. Bolečine v hrbtu in žulje na rokah je odtehtala malica. S sabo smo si v košari namreč pripeljali v krušni peči pečen črni kruh, ki smo ga namazali s skuto z dodanimi zelišči, vse skupaj pa poplaknili z zeliščnim čajem, narejenim prav iz tistih zelišč, ki smo jih pridno okopavali. Iztok je pohvalil našo pridnost, mi pa smo se izmučeni, a s polnimi želodci in dobre volje, z odlično izkušnjo v spominu, spravili na kolesa in se odpeljali nazaj proti šoli.

Nika

Rezultate in doživljanja našega Ekodneva lahko zapišemo z nekaj preprostimi, a obenem velikimi besedami, in predstavimo z video filmčkom, ki ga prilagamo kod dokazni material.

Zadovoljni, utrujeni, lačni, srečni, ponosni na opravljeno delo in medijsko pozorni!

Zagotovo bomo TO še kdaj ponovili, ker še naprej ostajamo Pozor(!)ni za okolje.

Zapisali: Ekoninje Gimnazije Ormož in mentorica Vesna Pintarić, prof. biol.